

Quickscan natuurtoets Driemarklocaties en WVC-terrein in Winterswijk

rapportnummer 1234

Quickscan natuurtoets Driemarklocaties en WVC-terrein in Winterswijk

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : mei 2012

Rapportnummer : 1234
Projectnummer : 1886

Opdrachtgever : Gemeente Winterswijk
Contactpersoon : Dhr. G. de Lange

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
2.1	Deelgebied 1. Boterstraat	5
2.2	Deelgebied 2. Zonnebrink	5
2.3	Deelgebied 3. Prins Hendrikstraat	6
2.4	Deelgebied 4. WVC-terrein	7
3	Het ecologisch onderzoek	13
3.1	Methode	13
3.2	Resultaten	14
4	Flora- en faunawet	28
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	28
4.2	Wettelijke consequenties	30
5	Conclusie	32
	Bijlage 1 KISAL gegevens	33
	Bijlage 2 Impressie plangebied	37
	Bijlage 3 Wettelijk kader	41

1 Inleiding en doel

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. De heer De Lange van de gemeente Winterswijk is betrokken bij de plannen op de 4 deellocaties en heeft aan Stichting Staring Advies gevraagd voor de uitvoering van een quickscan natuurtoets. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Deelgebied 1. Boterstraat

Gegevens plangebied

Locatie: Beatrixschool
Plaats: Winterswijk
Gemeente: Winterswijk
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Winterswijk. Het terrein betreft een schoolgebouw met bijbehorend schoolplein. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de Boterstraat. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de woningen langs de Beukehorstweg. Aan de westzijde aan de Gasthuisstraat en aan de oostzijde aan de Balinkesstraat. De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing, met verspreid een aantal groenstructuren in de vorm van boomgroepen, solitaire bomen, laanbomen en plantsoenen (zie figuur 1 en 2).

Het schoolgebouw bestaat uit twee gedeelten die via een tussenbouw met elkaar verbonden zijn. Het oostelijk deel is de nieuwbouw, het westelijk gedeelte is ouder. Op het schoolterrein is naast het schoolgebouw een klein bijgebouw en een fietsenstalling aanwezig. Tussen de oud- en de nieuwbouw is een tuin met diverse beplantingen te vinden. Aan de voorzijde van het school staan op het schoolplein ook enkele bomen. De overige ruimte wordt ingenomen door verhard oppervlak (zie figuur 2 en bijlage 2).

Geplande werkzaamheden

De plannen voor dit deelgebied zijn nog in de oriëntatiefase. In de stedenbouwkundige verkenning worden verschillende scenario's gepresenteerd, met zowel (gedeeltelijk) behoud van de huidige bebouwing als volledige sloop en nieuwbouw. Er zal uiteindelijk woningbouw met parkeergelegenheid gerealiseerd worden in het plangebied.

2.2 Deelgebied 2. Zonnebrink

Gegevens plangebied

Locatie: Zonnebrink – Laan van Hilbelink – Verlengde Morsestraat – Verlengde Ratumsestraat
Plaats: Winterswijk
Gemeente: Winterswijk
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Winterswijk. Het terrein betreft een schoolgebouw met bijbehorend schoolplein en sportveld. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de woningen langs de Verlengde Ratumsestraat. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de Laan van Hilbelink. Aan de westzijde aan de Zonnebrink en aan de oostzijde aan de Verlengde Morsestraat. De omgeving van het plangebied bestaat met name aan de zuid- en oostzijde vooral uit bedrijfspanden en parkeerruimte. Aan de noord- en westzijde zijn vooral woningen met bijbehorende tuinen te vinden. Verspreid rondom het plangebied zijn solitaire bomen of boomgroepen aanwezig (zie figuur 1 en 3).

Het schoolgebouw bestaat uit een hoofdgebouw met een, later bijgebouwde, zuidvleugel. Op het schoolterrein zijn geen bijgebouwen te vinden. Er is wel een fietsenstalling aanwezig, aan de Laan van Hilbelink. Een groot gedeelte van dit plangebied bestaat uit een sportveld. Rondom het sportveld is een groenzone te vinden. Ten oosten van deze groenstrook (langs de Verlengde Morsestraat) ligt een watervoerende sloot. Aan de voorzijde van het schoolgebouw (aan de Zonnebrink) is een tuin met enkele heesters, coniferen en overige tuinbeplantingen. Op het schoolplein staan enkele solitaire bomen. De overige ruimte wordt ingenomen door verhard oppervlak (zie figuur 3 en bijlage 2).

Geplande werkzaamheden

De plannen voor dit deelgebied zijn nog in de oriëntatiefase. In de stedenbouwkundige verkenning worden verschillende scenario's gepresenteerd. Er zijn plannen voor omvorming naar kantoorruimte in combinatie met woningbouw en parkeren. Het hoofdgebouw zal behouden blijven en een andere functie krijgen. De zuidvleugel wordt mogelijk omgebouwd tot kantoorruimte of woningen.

2.3 Deelgebied 3. Prins Hendrikstraat

Gegevens plangebied

Locatie: Prins Hendrikstraat – Wilhelminastraat - Groenloseweg
Plaats: Winterswijk
Gemeente: Winterswijk
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Winterswijk. Het terrein betreft een schoolgebouw met bijbehorend schoolplein. Aan de noord- en westzijde grenst het plangebied aan de woningen langs de Groenlosestraat en de Prins Hendrikstraat. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de woningen langs de Wilhelminastraat. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan enkele bedrijfspanden, waaronder expositiecentrum de Tricot (zie figuur 1 en 4). De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit woningen met bijbehorende tuinen, enkele bedrijfspanden en een groenzone langs de Ravenhorstweg.

Het schoolgebouw betreft een hoofdgebouw (aan de Prins Hendrikstraat) met diverse uitbreidingen aan de oostzijde. Verder zijn er rondom het schoolgebouw een fietsenstalling, een parkeerplaats en diverse groenstructuren te vinden. Aan de voorzijde van de school is een tuin met enkele Japanse esdoorns. Aan de achterzijde is een gazon, een fietsenstalling en een

parkeerruimte te vinden die omzoomd worden door een beukenhaag. Rondom de school staan enkele solitaire bomen. Het gebied geeft een relatief open indruk (zie figuur 4 en bijlage 2).

Geplande werkzaamheden

Voor deze locatie worden de mogelijkheden voor woningbouw bekeken. Hiervoor zal het schoolgebouw gerenoveerd moeten worden. De school zal gebruikt worden voor appartementen. Daarnaast staat nieuwbouw van 11 appartementen, 6 bungalows en het realiseren van parkeerruimte genoemd in het stedenbouwkundig programma.

2.4 Deelgebied 4. WVC-terrein

Gegevens plangebied

Locatie: Kalverstraat – Morgenzonweg- Rondweg west
Plaats: Winterswijk
Gemeente: Winterswijk
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

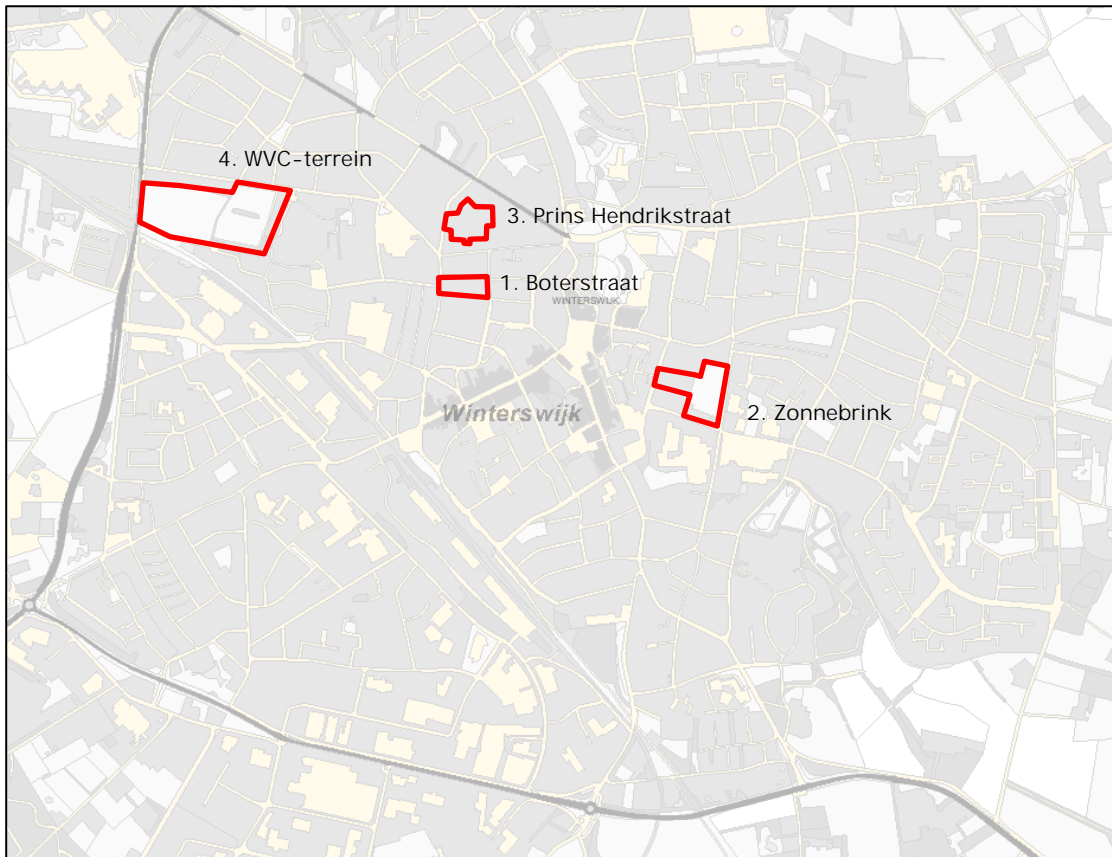
Het plangebied ligt aan de westrand van de bebouwde kom van Winterswijk. Het betreft het terrein van WVC Winterswijk. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan Morgenzonweg. Aan de zuid- en oostzijde aan de Kalverstraat en gedeeltelijk aan de spoorlijn Zutphen – Winterswijk, bij station Winterswijk-west. Aan de westzijde aan de Rondweg-west (zie figuur 1 en 5). De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit woningen met bijbehorende tuinen. Ten zuiden van het plangebied ligt een bedrijventerrein.

Het terrein betreft enkele voetbalvelden, een tribune en de bijbehorende gebouwen bestaande uit kleedkamers, een kantine en opslagruimte. De sportvelden worden omzoomd door opgaande groenstroken. Tussen het hoofdveld en het tweede veld is een tweede tribune aanwezig. Aan de oostzijde van het plangebied is een parkeerplaats te vinden (zie figuur 5 en bijlage 2).

Geplande werkzaamheden

De gemeente heeft twee sportvelden op het WVC-terrein aangekocht. Deze zullen benut worden voor woningbouw. Hierbij zullen de aanwezige gebouwen en tribunes gesloopt worden.

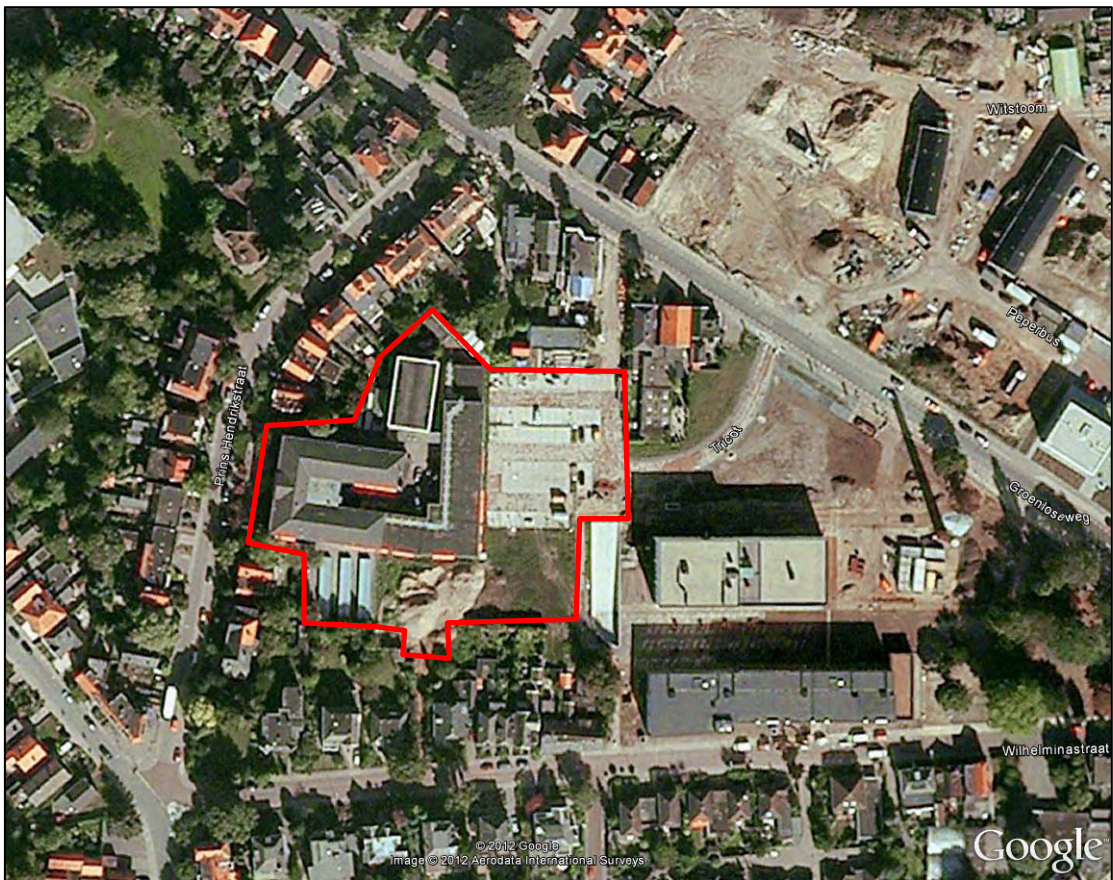
Figuur 1. Ligging van de plangebieden (rood).

Figuur 2. Luchtfoto van deelgebied 1. Boterstraat (rood).

Figuur 3. Luchtfoto van deelgebied 2. Zonnebrink (rood).

Figuur 4. Luchtfoto van deelgebied 3. Prins Hendrikstraat (rood).

Figuur 5. Luchtfoto van deelgebied 4. WVC-terrein (rood).

Beschermde status plangebied

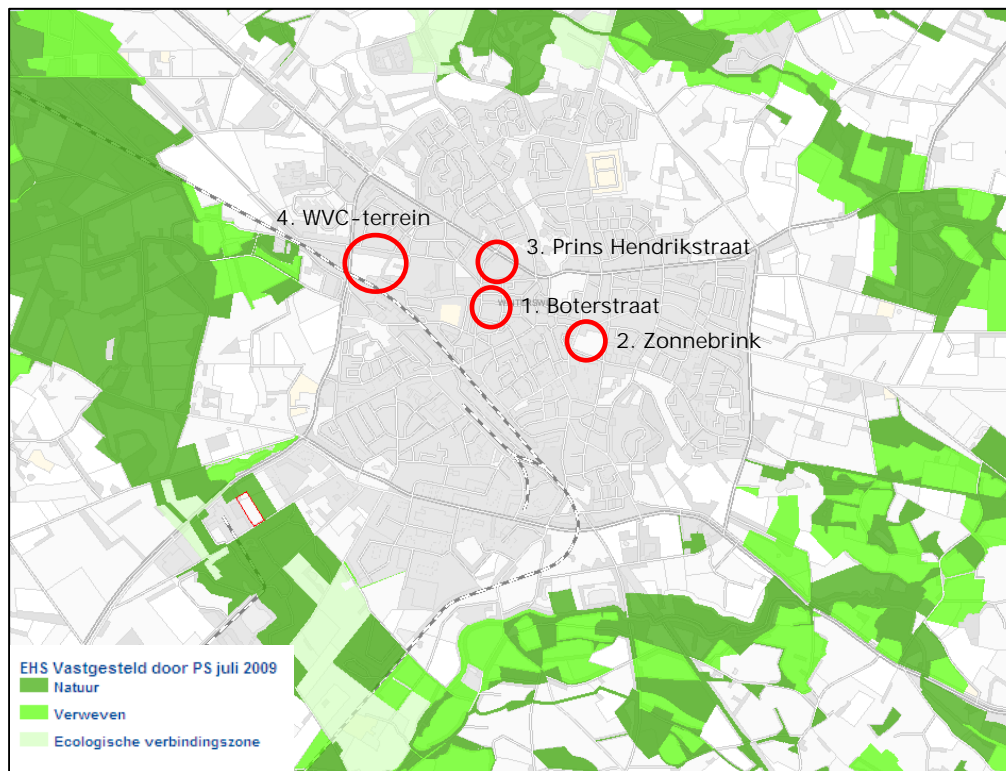
Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat een bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

De 4 deelgebieden liggen niet in de EHS (zie figuur 6). De bos- en natuurgebieden rondom Winterswijk (Korenburgerveen, Bekendelle, Buskersbos, Willinks Weust, Wooldse Veën etc.) zijn aangewezen als EHS natuurgebied. Tussen de verschillende bos- en natuurgebieden lopen

ecologische verbindingzones. De afstand tussen deelgebied 4. WVC-terrein en het dichtstbijzijnde EHS gebied (Mentink - Tuunterveld) bedraagt 350 meter. Overige EHS gebieden liggen op grotere afstand van de plangebieden.

Figuur 6. Ligging van de plangebieden (rood) ten opzichte van de EHS.

Effectbeoordeling EHS

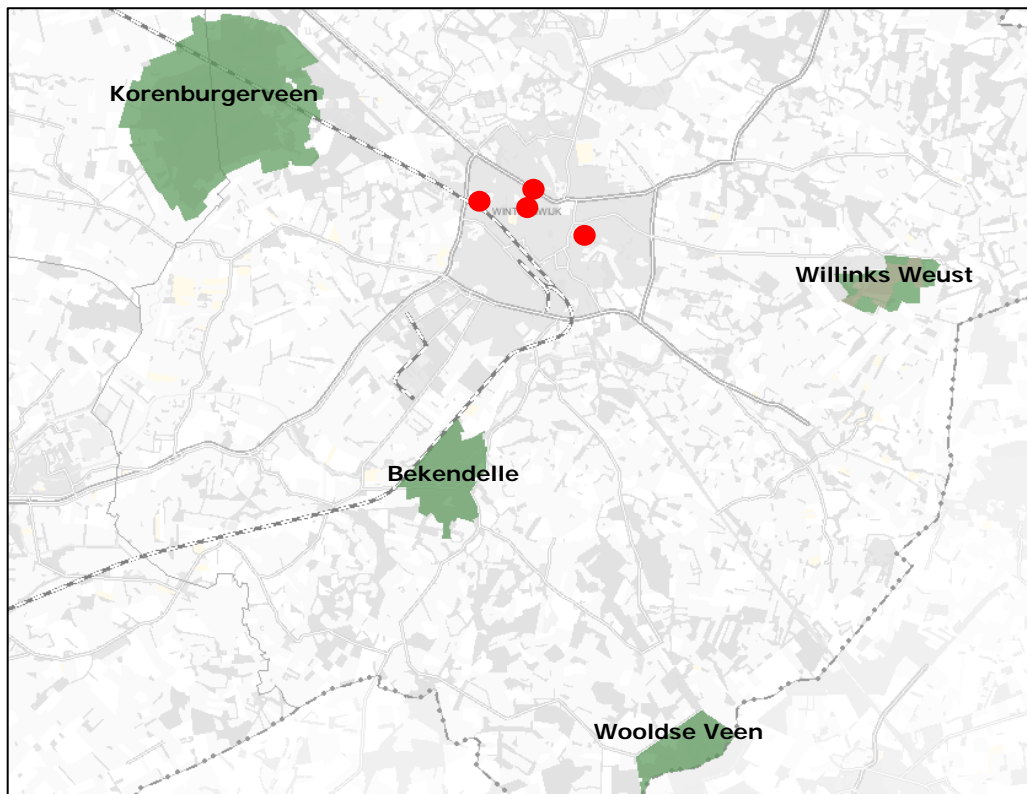
In het onderzochte deelgebieden wordt bestaande bebouwing verbouwd of gesloopt ten behoeve van nieuwbouw. Het betreft kleinschalige woningbouw en kantoorruimte met verschillende parkeergelegenheden. De verschillende deelgebieden liggen in de bebouwde kom. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van de plangebieden op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van EHS natuurgebieden. De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Rondom Winterswijk liggen 4 Natura 2000-gebieden: Korenburgerveen, Bekendelle, Willinks Weust en het Wooldse Veen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is het Korenburgerveen. Dit gebied ligt op ruim 2 km afstand van het deelgebied WVC-terrein (zie figuur 7). Overige Natura 2000 gebieden (o.a. Bekendelle, Willinks Weust en Wooldse Veen) liggen op nog grotere afstand van de plangebieden.

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de ruime afstand tot het Natura 2000 gebied 'Korenburgerveen' en de geplande inrichting zijn nadelige effecten op dit beschermd gebied niet te verwachten. Er vindt op kleine schaal woningbouw plaats binnen en aan de rand van de bebouwde kom van Winterswijk. Het betreffen 3 deelgebieden waar bestaande bebouwing verbouwd of vervangen wordt voor nieuwbouw (inbreidingslocatie) en 1 locatie waar woningbouw plaats zal vinden op een voormalig sportveld. De beschermde natuurwaarden van het Natura 2000 gebied zullen niet aangetast worden door geplande ruimtelijke ontwikkelingen in de plangebieden. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

Figuur 7. Ligging van de plangebieden (rood) ten opzichte van de Natura 2000 gebieden (groen).

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten bevat twee onderdelen:

- 1) Het raadplegen van de databank van Stichting Staring Advies. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures.
- 2) Het raadplegen van relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna. Voor het plangebied zijn de volgende atlassen geraadpleegd:
  - a. Atlas van de flora van Oost-Gelderland
  - b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
  - c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdiervereniging VZZ
  - d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
  - e. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
  - f. De dagvlinders van Nederland
  - g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

De 4 plangebieden zijn door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	16-05-2012	11.00 uur	Half bewolkt, droog, 14 °C, wind 2-3 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het quickscan natuuronderzoek voor de 4 deelgebieden.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. KISAL

Deelgebied 1. Boterstraat

In de natuurdatabank KISAL zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in het plangebied aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel een aantal beschermde vogelsoorten aangetroffen (zie bijlage 1). De vogelsoorten zijn waargenomen tijdens de WCL kartering in 1993, waarbij Winterswijk vlakdekkend onderzocht is op een aantal soortgroepen. De volgende soorten zijn aangetroffen in de omgeving van het plangebied:

- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): boomklever, fitis, gierzwaluw, houtduif, huismus, kauw en kneu.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied.

Deelgebied 2. Zonnebrink

In de natuurdatabank KISAL zijn een aantal waarnemingen van beschermde soorten gevonden voor dit deelgebied. Het betreft enkele vogelsoorten. Daarnaast zijn er in de directe omgeving van het plangebied ook diverse vogelsoorten en één vleermuissoort waargenomen. De vogelsoorten zijn waargenomen tijdens de WCL kartering in 1993, waarbij Winterswijk vlakdekkend onderzocht is op een aantal soortgroepen. De volgende soorten zijn aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving:

- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone grootoorvleermuis
- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): appelvink, gekraagde roodstaart, gierzwaluw, grauwe vliegenvanger, houtduif, huismus, kauw, kneu en zwarte roodstaart.

Deelgebied 3. Prins Hendrikstraat

In de natuurdatabank KISAL zijn een aantal waarnemingen van beschermde soorten gevonden voor het plangebied. Het betreft enkele vogelsoorten. Daarnaast zijn er in de directe omgeving van het plangebied ook diverse beschermde soorten waargenomen. Het betreft de soortgroepen amfibieën en vogels. De meeste vogelsoorten zijn waargenomen tijdens de WCL kartering in 1993, waarbij Winterswijk vlakdekkend onderzocht is op een aantal soortgroepen. De volgende soorten zijn aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): groene kikker complex.
- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): appelvink, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, braamsluiper, fitis, gekraagde roodstaart, gierzwaluw, glanskop,

grasmus, grauwe Vliegenvanger, grote lijster, houtduif, huismus, kauw, kneu, koekoek, spotvogel, zanglijster, zomertortel en zwarte roodstaart.

Deelgebied 4. WVC-terrein

In de natuurdatabank KISAL zijn een aantal waarnemingen van beschermde soorten gevonden voor het plangebied. Het betreft enkele vogelsoorten en vleermuissoorten. Daarnaast zijn er in de directe omgeving van het plangebied ook diverse beschermde soorten waargenomen. Het betreft de soortgroepen amfibieën, vogels, vleermuizen en overige zoogdieren. De meeste vogelsoorten zijn waargenomen tijdens de WCL kartering in 1993, waarbij Winterswijk vlakdekkend onderzocht is op een aantal soortgroepen. De volgende soorten zijn aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): groene kikker complex en huisspitsmuis.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis en laatvlieger.
- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): appelvink, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boomvalk, bosrietzanger, braamsluiper, fitis, geelgors, gekraagde roodstaart, gierzwaluw, glanskop, grasmus, grauwe vliegenvanger, grote bonte specht, grote lijster, houtduif, huismus, kauw, kneu, ringmus, spotvogel, wilde eend, zanglijster, zomertortel en zwarte roodstaart.

2. Verspreidingsatlassen

Flora

De Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft, voor de kilometerhokken waarbinnen de deelgebieden zich bevinden (245-443 en 246-443), de aanwezigheid van 2 licht beschermde plantensoorten weer: brede wespenorchis en gewone vogelmelk. Zwaar beschermde soorten zijn niet in de directe omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor het atlasblok waarbinnen de deelgebieden vallen het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in de deelgebieden of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het deelgebieden. Het betreft met name bos- en struweelvogels, waarvan een aantal soorten ook in tuinen aangetroffen kan worden. Naast algemene soorten als merel, koolmees en houtduif zijn er een aantal Rode Lijstsoorten aangetroffen in het betreffende atlasblok. Het betreft soorten als groene specht, spotvogel, grauwe vliegenvanger en zomertortel. Ook de huismus en de gierzwaluw, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn in de omgeving van de deelgebieden aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in de deelgebieden.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas Gelderland, van de Zoogdierverseniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor de omgeving van de 4 deelgebieden melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bosmuis, bunzing, egel, konijn en mol.

- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): eekhoorn en steenmarter.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in de 4 deelgebieden.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl) en de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen maken in de omgeving van de deelgebieden melding van 5 licht beschermde soorten en 1 matig beschermde soort:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker, gewone pad, groene kikker complex, kleine watersalamander.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): levendbarende hagedis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soort voor kunnen komen in het plangebied.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in en in de directe omgeving van de 4 deelgebieden aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen de deelgebieden aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Deelgebied 1. Boterstraat

Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Door het intensieve gebiedsgebruik en de hoeveelheid verhard oppervlak worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht in het plangebied. De licht beschermde plantensoorten brede wespenorchis en gewone vogelmelk (zie paragraaf 3.2.1) zullen elders in de omgeving van het plangebied zijn aangetroffen. Streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 of 3) worden niet verwacht, door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen en het gebiedsgebruik als schoollocatie. Ook gezien de voedselrijkdom van de bodem worden geen groeiplaatsen van bijzondere of streng beschermde plantensoorten verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

Tussen de oud- en de nieuwbouw is een tuin aanwezig met enkele leilinden, Spaanse aak, mahonie, Amerikaans krentenboompje, hazelaar en rode kornoelje. Tussen deze tuinbeplantingen is een ondergroei te vinden van enkele algemene soorten als klimop, stinkende gouwe, gewone paardenbloem, herderstasje, madeliefje en grote weegbree.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied zelf geen vogelsoorten aangetroffen. Rondom het plangebied zijn de volgende soorten waargenomen: merel, gierzwaluw, huismus, heggenmus en kauw. De vegetatie rondom de school is geschikt als broedgebied voor diverse zangvogels, waaronder de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten als merel en heggenmus. Ook enkele soorten waarvan waarnemingen bekend zijn uit natuurdatabank KISAL (zie paragraaf 3.2.1) kunnen in de vegetatie rondom het schoolgebouw broeden. Op of in het te slopen gebouw zelf zijn geen vogels aangetroffen. Ook zijn er geen nesten aangetroffen in of aan het gebouw. Het gebouw biedt voor de meeste vogelsoorten geen geschikte nestlocaties. Er zouden enkele algemene soorten als merel, houtduif en Turkse tortel kunnen broeden aan de buitenzijde van het gebouw. Wel is het gebouw geschikt als broedplaats voor de jaarrond beschermde gierzwaluw.

Gierzwaluw

De soort is tijdens het veldbezoek in de omgeving van het plangebied foeragerend waargenomen. Er zijn geen in- of uitvliegende gierzwaluwen bij het schoolgebouw waargenomen. Het schoolgebouw is door de aanwezige hoekpannen potentieel geschikt als nestgelegenheid voor gierzwaluwen (zie figuur 8). De gierzwaluwen benutten vaak de smalle opening tussen het dakbeschoot en de hoekpannen om in te vliegen. De soort heeft op verschillende plaatsen in de directe omgeving van het plangebied gebroed (zie paragraaf 3.2.1). Mogelijk wordt het schoolgebouw gebruikt als broedplaats voor deze soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Figuur 8. Aanwezige hoekpannen aan het schoolgebouw aan de Boterstraat, potentieel geschikte invliegopeningen voor gierzwaluwen.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Het schoolgebouw is voor de meeste zoogdiersoorten niet interessant als leefgebied. Mogelijk wordt het schoolterrein sporadisch doorkruist door algemene, licht beschermde soorten als egel, konijn en enkele algemene muizensoorten. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Het literatuuronderzoek meldt verder het voorkomen van de strenger beschermde eekhoorn en steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) in de omgeving van het plangebied.

Steenmarter

Het schoolgebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). De soort is in het kilometerhok waarbinnen het plangebied valt aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Er zijn, ondanks gericht speurwerk, geen sporen (pootafdrukken, uitwerpselen, prooiresten etc.) van de steenmarter waargenomen. De dakgoot van het schoolgebouw is door de hoogteverschillen in bebouwing en bomen en struiken langs het gebouw goed bereikbaar voor de steenmarter. Met name via de tussenbouw kunnen steenmarters het dak bereiken. Mogelijk bevindt zich een verblijfplaats van de steenmarter in het schoolgebouw.

Eekhoorn

De waarnemingen uit de zoogdieratlas van de eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) zal elders binnen het kilometerhok zijn gedaan. Er bevinden zich geen eekhoornnesten in de bomen rondom het schoolgebouw. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de eekhoorn. Overige streng beschermde (grondgebonden) zoogdieren worden niet verwacht.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. In de Zoogdieratlas worden enkele vleermuissoorten genoemd voor de directe omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Het schoolgebouw is geschikt als verblijfplaats voor

gebouwbewonende vleermuizen. Met name voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Er zijn via de hoekpannen bij de nieuwbouw invliegmogelijkheden aanwezig. In combinatie met de aanwezigheid van spouwmuren maakt het gebouw geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Verder zijn er aan het gebouw geen andere geschikte invliegmogelijkheden waargenomen zoals open voegen, tochtstrips openingen in dakbetimmering etc.

Er zijn geen bomen met geschikte holten in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten is.

De directe omgeving van het plangebied is door de hoeveelheid (opgaand) groen geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Met name ten noorden van het plangebied liggen groenstructuren die geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen. Een vliegroute of essentieel foerageergebied van vleermuizen wordt binnen het plangebied niet verwacht, doordat er niet voldoende geschikte groenstructuren op het schoolplein aanwezig zijn.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied. Het plangebied kan sporadisch doorkruist worden door algemene, licht beschermde soorten als gewone pad of bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1). Streng beschermde amfibieënsoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Streng beschermde reptielensoorten worden ook niet verwacht. De levendbarende hagedis, die in Winterswijk is aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1) komt niet voor in het plangebied. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis en andere reptielen. Reptielen zijn afhankelijk van structuurrijke, zonbeschenen vegetaties.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

Deelgebied 2. Zonnebrink

Flora

Er is 1 licht beschermde plantensoort aangetroffen tijdens het veldbezoek: kleine maagdenpalm (Flora- en faunawet, tabel 1). De soort is aangetroffen in de groenstrook aan de oostkant van het plangebied. De soort komt hier echter als verwilderde tuinplant voor. Het voorkomen heeft geen beschermde status. De groenstrook aan de zuid- en oostzijde van het plangebied is potentieel geschikt als groeiplaats voor de licht beschermde plantensoorten brede wespenorchis en gewone vogelmelk. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1) Streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 of 3) worden niet verwacht, door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen en het gebiedsgebruik als schoollocatie. Door het intensieve gebiedsgebruik en de hoeveel verhard oppervlak zijn er weinig geschikte groeiplaatsen voor streng beschermde plantensoorten te vinden binnen de grenzen van het plangebied. Ook gezien de voedselrijkdom van de bodem worden geen groeiplaatsen van bijzondere of streng beschermde plantensoorten verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

In de groenstrook rondom het sportveld groeien onder andere populier, ruwe berk, iep, hazelaar, haagbeuk en Spaanse aak. In de groenstrook en naastgelegen sloot groeien algemene soorten als heermoes, kruipende boterbloem, witte dovenetel, gewone paardenbloem, grote brandnetel, rietgras en kleeftkruid.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in de vegetatie rondom het schoolgebouw de volgende soorten waargenomen: braamsluiper, merel, vink, koolmees en heggenmus. Rondom het plangebied is de huismus aangetroffen. De vegetatie rondom de school is geschikt als broedgebied voor diverse zangvogels, waaronder de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten. Ook enkele zangvogels waarvan waarnemingen bekend zijn uit natuurdatabank KISAL (zie paragraaf 3.2.1) kunnen in de vegetatie rondom het schoolgebouw broeden. Op of in het te slopen gebouw zelf zijn geen vogels aangetroffen. Er zijn ook geen nesten aangetroffen in of aan het gebouw. Het gebouw biedt voor de meeste vogelsoorten geen geschikte nestlocaties. Er zouden enkele algemene soorten als merel, houtduif en Turkse tortel kunnen broeden aan de buitenzijde van het gebouw. Wel is het gebouw potentieel geschikt als broedplaats voor de gierzwaluw en huismus, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Gierzwaluw

Tijdens de broedvogelkartering van WCL Winterswijk in 1993 is de gierzwaluw vastgesteld als broedvogel voor het schoolgebouw. De soort is tijdens het veldbezoek in de omgeving van het plangebied foeragerend waargenomen. Er zijn geen in- of uitvliegende gierzwaluwen bij het schoolgebouw waargenomen. Het hoofdgebouw is potentieel geschikt als nestgelegenheid voor gierzwaluwen. De soort heeft hier in het verleden gebroed (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Mogelijk wordt het hoofdgebouw nog gebruikt als broedplaats voor deze jaarrond beschermde soort. De uitbreiding van het schoolgebouw aan de oostzijde lijkt niet geschikt voor gierzwaluwen.

Huisumus

In het verleden heeft de huismus gebroed in het hoofdgebouw aan de Zonnebrink (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen in het plangebied. In enkele woningen aan de Zonnebrink broedt de soort wel. De soort broedt waarschijnlijk niet meer in het schoolgebouw. Het gebouw lijkt matig geschikt als broedlocatie voor de huismus.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Het schoolgebouw is voor de meeste zoogdiersoorten niet interessant als leefgebied. Mogelijk wordt het schoolterrein sporadisch doorkruist door algemene, licht beschermde soorten als egel, konijn en enkele algemene muizensoorten. Op het sportveld en omliggende groenstrook zijn konijnen en mollen te verwachten. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Het literatuuronderzoek meldt verder het voorkomen van de strenger beschermde eekhoorn en steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) in de omgeving van het plangebied.

Steenmarter

Het schoolgebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). De soort is in het kilometerhok waarbinnen het plangebied valt aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Er zijn, ondanks gericht speurwerk, geen sporen (pootafdrukken, uitwerpselen, prooiresten etc.) van de steenmarter waargenomen. Het schoolgebouw is door de hoogte lastig bereikbaar voor de steenmarter. De soort zal niet snel dit gebouw als verblijfplaats kiezen als er geen geschikte openingen zijn die makkelijk bereikbaar zijn via bijvoorbeeld schuttingen, gevelbeplanting, lage muurtjes en daken. Een vaste verblijfplaats wordt hier daarom niet verwacht. Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel vormen van het foerageergebied van een steenmarter.

Eekhoorn

In de zoogdieratlas is verder de strenger beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) aangetroffen. De soort is tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Van de eekhoorn zijn de nesten jaarrond beschermd. Rondom het schoolgebouw staan diverse bomen die geschikt zijn voor eekhoornnesten. Met name de groenstrook aan de zuidoostzijde van het plangebied is geschikt als leefgebied van de eekhoorn. Eekhoornnesten kunnen voorkomen in dit deelgebied.

Overige streng beschermde zoogdieren worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor overige streng beschermde (grondgebonden) zoogdieren.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. In de Zoogdieratlas worden enkele vleermuissoorten genoemd voor de directe omgeving van het plangebied. Het schoolgebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn echter geen geschikte invliegmogelijkheden aangetroffen zoals hoekpannen, open voegen, tochtstrips openingen in dakbetimmering etc. Gebouwbewonende vleermuizen worden daarom niet verwacht. Er zijn geen bomen met geschikte holten in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten is. In natuurdatabank KISAL is een waarneming van de gewone grootovleermuis aangetroffen, ten zuiden van het plangebied. Geschikte verblijfplaatsen voor deze soort worden binnen het plangebied niet verwacht.

De directe omgeving van het plangebied is door de hoeveelheid (opgaand) groen geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Met name de groenstrook aan de zuidoostzijde en de tuinen aan de Zonnebrink zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De groenstrook langs de Verlengde Morsestraat zou als (essentiële) vliegroute voor vleermuizen kunnen dienen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied. Het plangebied kan sporadisch doorkruist worden door algemene, licht beschermde soorten als gewone pad of bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1). De sloot ten oosten van het plangebied, langs de Verlengde Morsestraat kan als voortplantingswater voor enkele licht beschermde soorten als kleine watersalamander, bruine kikker, gewone pad en bastaardkikker dienen. Deze soorten komen voor in Winterswijk (zie paragraaf 3.2.1). Streng beschermde amfibieënsoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Streng beschermde reptielensoorten worden niet verwacht. De levendbarende hagedis, die in Winterswijk is aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1) komt niet voor in het plangebied. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis en andere reptielen. Reptielen zijn afhankelijk van structuurrijke, zonbeschenen vegetaties.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt. De bijna dichtgegroeide sloot ten oosten van het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor beschermde vissoorten. Mogelijk komen hier enkele algemene soorten voor als driedoornige stekelbaars en tiendoornige stekelbaars.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

Deelgebied 3. Prins Hendrikstraat

Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Door het intensieve gebiedsgebruik en de hoeveelheid verhard oppervlak worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht in het plangebied. De licht beschermde plantensoorten brede wespenorchis en gewone vogelmelk (zie paragraaf 3.2.1) zullen elders in de omgeving van het plangebied zijn aangetroffen. Streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 of 3) worden niet verwacht, door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen en het gebiedsgebruik als schoollocatie. Ook gezien de voedselrijkdom van de bodem worden geen groeiplaatsen van bijzondere of streng beschermde plantensoorten verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

Op het terrein rondom het schoolgebouw zijn enkele aangeplante groenstructuren te vinden met onder andere een beukenhaag, hazelaar, ruwe berk, gewone esdoorn, klimop, Japanse esdoorn, zoete kers en mahonie. Verspreid groeien enkele algemene ruigtekruiden als stinkende gouwe, gewone paardenbloem, Canadese fijnstraal, straatgras, madeliefje en grote weegbree.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in de vegetatie rondom het schoolgebouw en aangrenzende tuinen de volgende soorten waargenomen: braamsluiper, huismus, gierzwaluw, koolmees, merel, winterkoning, gekraagde roodstaart, vink en tijftjaf. De vegetatie binnen het plangebied is geschikt als broedgebied voor enkele zangvogels, als vink, tijftjaf en merel. Maar met name de omliggende tuinen zijn meer geschikt als broedlocatie voor diverse zangvogels, waaronder de aangetroffen gekraagde roodstaart en braamsluiper. Ook de zangvogels waarvan waarnemingen bekend zijn uit de natuurdatabank KISAL (zie paragraaf 3.2.1) kunnen in deze omliggende tuinen broeden. Op of in het te slopen gebouw zelf zijn geen vogels aangetroffen. Er zijn geen nesten aangetroffen in of aan het gebouw. Het gebouw biedt voor de meeste vogelsoorten geen geschikte nestlocaties. Er zouden enkele algemene soorten als merel, houtduif en Turkse tortel kunnen broeden aan de buitenzijde van het gebouw. Daarnaast is het gebouw wel potentieel geschikt als broedplaats voor de gierzwaluw en de huismus, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Beide soorten zijn in het verleden broedend aangetroffen in het gebouw.

Gierzwaluw

Tijdens de broedvogelkartering van WCL Winterswijk in 1993 is de gierzwaluw vastgesteld als broedvogel voor het schoolgebouw. De soort is tijdens het veldbezoek in de omgeving van het plangebied foeragerend waargenomen. Er zijn geen in- of uitvliegende gierzwaluwen bij het schoolgebouw waargenomen. Het gebouw is potentieel geschikt als nestgelegenheid voor gierzwaluwen, met name de oudbouw aan de Prins Hendrikstraat. De soort heeft hier in het verleden gebroed (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Mogelijk wordt het hoofdgebouw nog gebruikt als broedplaats voor deze jaarrond beschermde soort. De zuidvleugel lijkt niet geschikt voor gierzwaluwen.

Huisumus

In het verleden heeft de huismus gebroed in het schoolgebouw (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen in het plangebied. In enkele woningen aan

de Prins Hendrikstraat broedt de soort wel. De soort broedt vermoedelijk niet meer in het schoolgebouw. Het gebouw lijkt slechts marginaal geschikt als broedlocatie.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Het schoolgebouw is voor de meeste zoogdiersoorten niet interessant als leefgebied. Mogelijk wordt het schoolterrein sporadisch doorkruist door algemene, licht beschermde soorten als egel, konijn en enkele algemene muizensoorten. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Het literatuuronderzoek meldt verder het voorkomen van de strenger beschermde eekhoorn en steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) in de omgeving van het plangebied.

Steenmarter

Het schoolgebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). De soort is in het kilometerhok waarbinnen het deelgebied valt aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1.). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Er zijn, ondanks gericht speurwerk geen sporen (pootafdrukken, uitwerpselen, prooiresten etc.) van de steenmarter waargenomen. Het schoolgebouw is door de hoogte lastig bereikbaar voor de steenmarter. De soort zal niet snel dit gebouw als verblijfplaats kiezen als er geen geschikte openingen zijn die makkelijk bereikbaar zijn via bijvoorbeeld schuttingen, gevelbeplanting, lage muurtjes en daken. Een vaste verblijfplaats wordt hier niet verwacht. Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel vormen van het foerageergebied van een steenmarter.

Eekhoorn

De waarnemingen uit de zoogdieratlas van de eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) zal elders binnen het kilometerhok zijn gedaan. Er bevinden zich geen eekhoornnesten in de bomen rondom het schoolgebouw. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de eekhoorn. Overige streng beschermde (grondgebonden) zoogdieren worden niet verwacht.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. In de Zoogdieratlas worden enkele vleermuissoorten genoemd voor de directe omgeving van het plangebied. Het schoolgebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn echter geen geschikte invliegmogelijkheden aangetroffen zoals hoekpannen, open voegen, tochtstrips, openingen in dakbetimmering etc. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten worden daarom niet verwacht. Er zijn geen bomen met geschikte holten in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten is. Geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen worden binnen het plangebied niet verwacht.

De directe omgeving van het plangebied is, met name aan de westzijde, door de hoeveelheid (opgaand) groen geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Een vliegroute of essentieel foerageergebied wordt niet verwacht binnen het plangebied.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied. Het plangebied kan sporadisch doorkruist worden door algemene, licht beschermde soorten als gewone pad of bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1). Streng

beschermde amfibieënsoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Streng beschermde reptielensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. De levendbarende hagedis, die in Winterswijk is aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1) komt niet voor in het plangebied. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis en andere reptielen. Reptielen zijn afhankelijk van structuurrijke, zonbeschenen vegetaties.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

Deelgebied 4. WVC-terrein

Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. De groenstroken rondom de sportvelden zijn geschikt als groeiplaats voor de licht beschermde plantensoorten brede wespenorchis en gewone vogelmelk. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1) Streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 of 3) worden niet verwacht, door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen en het gebiedsgebruik als sportterrein. Ook gezien de voedselrijkdom van de bodem worden geen groeiplaatsen van bijzondere of streng beschermde plantensoorten verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

In de groenstrook rondom de sportvelden groeien met name zomereik, Amerikaanse eik, hazelaar, rode kornoelje, wilde liguster, gewone vlier, iep en meidoorn. De groenstrook heeft een ondergroei van algemene soorten als stinkende gouwe, hondsdraf, straatgras, gewone hennepnetel, grote brandnetel, ridderzuring en klimop. Enkele van deze ruigtekruiden zijn ook rondom de te slopen gebouwen te vinden. Op de sportvelden groeien pleksgewijs gewone paardenbloemen, grote weegbree en madeliefje.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn op het WVC-terrein de volgende soorten waargenomen: witte kwikstaart, koolmees, pimpelmees, merel, vink, heggenmus, winterkoning, spreeuw en roodborst. Bij woningen aan de Morgenzonweg zijn huismussen aangetroffen. De groenstroken op het WVC-terrein zijn geschikt als broedgebied voor diverse zangvogels, waaronder de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten. Ook enkele zangvogels waarvan waarnemingen bekend zijn uit natuurdatabank KISAL (zie paragraaf 3.2.1) kunnen in de vegetatie rondom de te slopen gebouwen broeden. Op of in het te slopen gebouw zelf zijn geen vogels aangetroffen. Er zijn ook geen nesten aangetroffen in of aan de gebouwen. De gebouwen zijn ongeschikt voor gebouwbewonende soorten als huismus, gierzwaluw of boerenzwaluw.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. De te slopen gebouwen zijn voor de meeste zoogdiersoorten niet interessant als leefgebied. Het sportterrein zelf wordt mogelijk door algemene, licht beschermde soorten als egel, mol, konijn en enkele algemene muizensoorten als leefgebied gebruikt. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 3.2.1 en bijlage 1). Het literatuuronderzoek meldt verder het voorkomen van de strenger beschermde eekhoorn en steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) in de omgeving van het plangebied.

Steenmarter

De soort is in het kilometerhok waarbinnen het plangebied valt aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. De te slopen gebouwen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). Er zijn, ondanks gericht speurwerk geen sporen (pootafdrukken, uitwerpselen, prooi-resten etc.) van de steenmarter waargenomen. Er zijn geen geschikte zolders of andere schuilgelegenheden waar steenmarters kunnen verblijven. Een vaste verblijfplaats wordt hier niet verwacht. Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel vormen van het foerageergebied van een steenmarter.

Eekhoorn

In de zoogdieratlas is verder de strenger beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) aangetroffen. De soort is tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Van de eekhoorn zijn de nesten jaarrond beschermd. Rondom de te slopen gebouwen staan diverse bomen die geschikt zijn voor eekhoornnesten. Met name de groenstroken rondom de sportvelden zijn geschikt als leefgebied van de eekhoorn. Hier zouden eekhoornnesten voor kunnen komen.

Overige streng beschermde zoogdieren worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor overige streng beschermde (grondgebonden) zoogdieren.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. In de Zoogdieratlas worden enkele vleermuissoorten genoemd voor de directe omgeving van het plangebied. Uit natuurdatabank KISAL blijkt dat er 2 vleermuissoorten jagen op en rondom het WVC-terrein: de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De te slopen gebouwen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn geen geschikte invliegmogelijkheden aangetroffen zoals hoekpannen, open voegen, tochtstrips openingen in dakbetimmering etc. Bovendien bevatten de gebouwen geen spouwmuren, geen dakisolatie en geschikte zolders, waardoor geschikt microklimaat voor gebouwbewonende vleermuizen afwezig is. Er zijn geen bomen met geschikte holten in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten is.

De directe omgeving van het plangebied is door de hoeveelheid (opgaand) groen geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Met name de groenstroken langs de sportvelden zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De groenstrook tussen de te slopen gebouwen en de Morgenzonweg zou als (essentiële) vliegroute kunnen dienen voor vleermuizen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied. Het plangebied kan sporadisch doorkruist worden door algemene, licht beschermde soorten als gewone pad of bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1). Streng beschermde amfibieënsoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Streng beschermde reptielensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. De levendbarende hagedis, die in Winterswijk is aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1) komt niet voor in het plangebied. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis en andere reptielen. Reptielen zijn afhankelijk van structuurrijke, zonbeschenen vegetaties.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 3). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

In de omgeving van de 4 deelgebieden zijn in de literatuur enkele licht beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen. Er bevinden zich in de deelgebieden 2, Zonnebrink en 4, WVC-terrein enkele geschikte groeiplaatsen voor enkele algemene, licht beschermde soorten als brede wespenorchis en gewone vogelmelk. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ingrepen. Tijdens het veldbezoek is een groeiplaats van de licht beschermde kleine maagdenpalm aangetroffen in deelgebied 2. Het betrof een verwilderde tuinplant.

In natuurdatabank KISAL en de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland zijn in het plangebied geen groeiplaatsen van streng beschermde soorten aangetroffen. In de deelgebieden zijn tijdens het veldbezoek ook geen streng beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen of, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt maken als broedplek. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd. Ten tijde van het veldbezoek waren

geen broedgevallen aanwezig. Het is echter mogelijk dat er, gedurende het broedseizoen, enkele vogelsoorten hun nest gaan maken in of aan het gebouw.

Gierzwaluw

De nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. De schoolgebouwen aan de Boterstraat, Zonnebrink en Prins Hendrikstraat (deelgebieden 1 t/m 3) zijn potentieel geschikt voor deze soort. Het betreft bij de Boterstraat de nieuwbouw met de hoekpannen. Bij de locaties Zonnebrink en Prins Hendrikstraat betreft het in beide gevallen het hoofdgebouw. De hier aanwezige uitbreidingen zijn niet geschikt voor gierzwaluwen. Wanneer bovenstaande gebouwen gesloopt worden of door renovatie ongeschikt raken is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van nesten van de gierzwaluw noodzakelijk. Hiervoor dienen twee avondbezoeken uitgevoerd te worden in de periode mei t/m juli. Hierbij wordt gelet op in- en uitvliegende dieren in de te onderzoeken gebouwen.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Te verwachten soorten zijn, met uitzondering van de steenmarter, licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Steenmarter

Het schoolgebouw aan de Boterstraat is potentieel geschikt als verblijfplaats voor de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Wanneer het schoolgebouw gesloopt wordt, is gericht onderzoek naar het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van de steenmarter noodzakelijk. Hiervoor dient één onderzoeksrunde uitgevoerd te worden tijdens de voortplantingsperiode van steenmarters (1 maart – 1 september). Hierbij dienen alle gebouwen intensief onderzocht te worden op sporen van steenmarters (prooiresten, uitwerpselen, latrineplekken, pootafdrukken, knaagsporen bij dakgoten etc.).

Eekhoorn

In het literatuuronderzoek zijn waarnemingen van de strenger beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) aangetroffen. Het voorkomen van de eekhoorn is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen (eekhoornnesten) aanwezig zijn. Mogelijk bevinden zich eekhoornnesten in de groenstroken in de deelgebieden 2, Zonnebrink en 4, WVC-terrein. Wanneer deze groenstroken verwijderd worden, dienen deze eerst geïnspecteerd te worden op eekhoornnesten. Dit kan uitgevoerd worden middels één dagbezoek gedurende de winterperiode, wanneer er geen blad aan de bomen zit: november t/m maart.

Vleermuizen

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Het schoolgebouw aan de Boterstraat is geschikt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en heeft geschikte invliegopeningen in de vorm van hoekpannen. In combinatie met de aanwezigheid van spouwmuren maakt het gebouw geschikt als verblijfplaats voor deze gebouwbewonende vleermuissoorten.

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan in deelgebied 1 getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierverseniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja →

2. Biedt het gebouw(en) mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Ja → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk.

Overige diersoorten

Beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Geschikt habitat ontbreekt voor deze soortgroepen. De in de literatuur vermelde soorten zullen elders in het kilometerhok zijn aangetroffen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Gierzwaluw

Wanneer de schoolgebouwen in de deelgebieden 1 t/m 3 gesloopt worden of door renovatie ongeschikt raken is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van nesten van de gierzwaluw noodzakelijk.

Zoogdieren

Steenmarter

Wanneer het schoolgebouw aan de Boterstraat (deelgebied 1) gesloopt worden, is gericht onderzoek naar het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van de steenmarter noodzakelijk.

Eekhoorn

Wanneer de groenstroken bij deelgebied 2. Zonnebrink en deelgebied 4. WVC-terrein verwijderd worden is gericht onderzoek naar de eekhoorn noodzakelijk.

Vleermuizen

Wanneer het schoolgebouw in deelgebied 1. Boterstraat gesloopt wordt zal gericht onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen noodzakelijk zijn. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op verblijfplaatsen van de genoemde soorten (gewone dwergvleermuis en laatvlieger)

gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode mei – juli en 2 avondbezoeken in de periode augustus – september.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de Driemarklocaties en WVC-terrein in Winterswijk trekken we de volgende conclusie:

Bij sloop van het schoolgebouw aan de Boterstraat is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen.

Bij sloop van de hoofdgebouwen van de Zonnebrink en Prins Hendrikstraat is gericht onderzoek naar het voorkomen van de gierzwaluw noodzakelijk.

Bij verwijdering van de groenstroken op het WVC-terrein en bij de Zonnebrink is gericht onderzoek naar het voorkomen van de eekhoorn noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is voor overige soortgroepen **niet** noodzakelijk.

Bijlage 1 KISAL gegevens

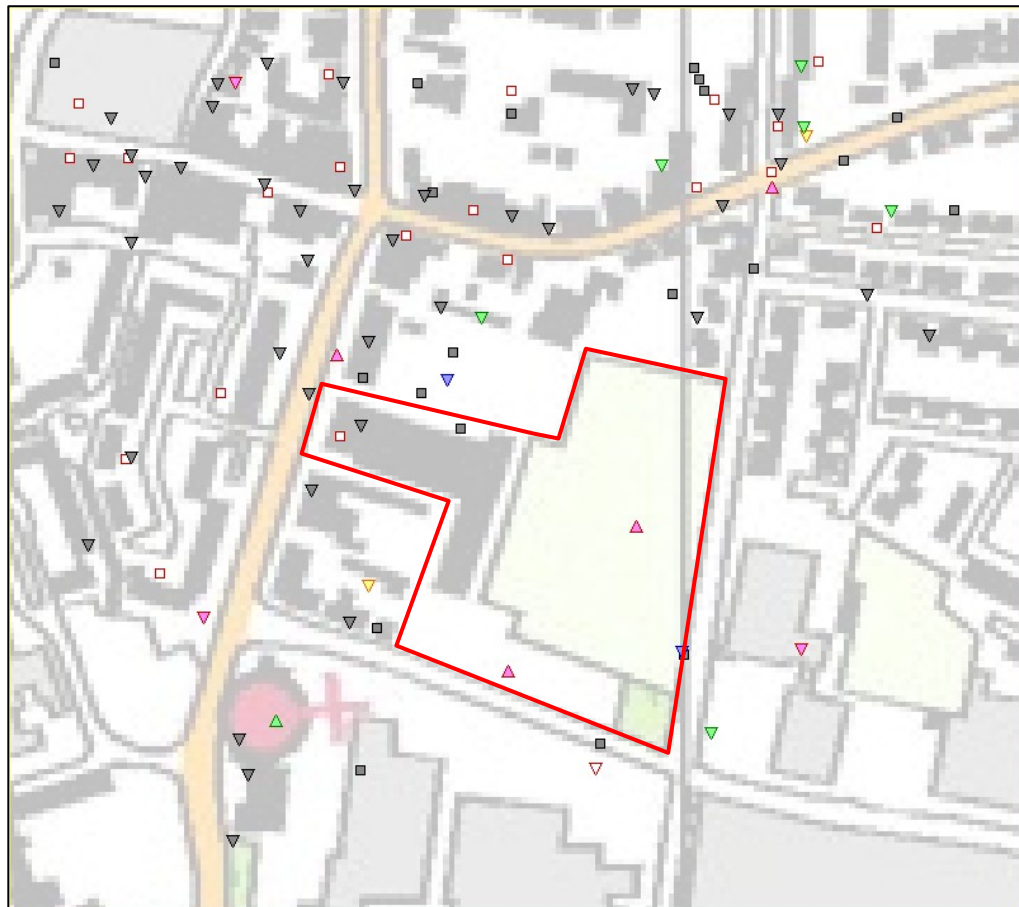
Deelgebied 1. Boterstraat

■ Houtduif	□ Gierzwaluw	▽ Fitis	▼ Boomklever
▼ Kauw	▼ Huismus	▽ Kneu	

□ Ligging plangebied

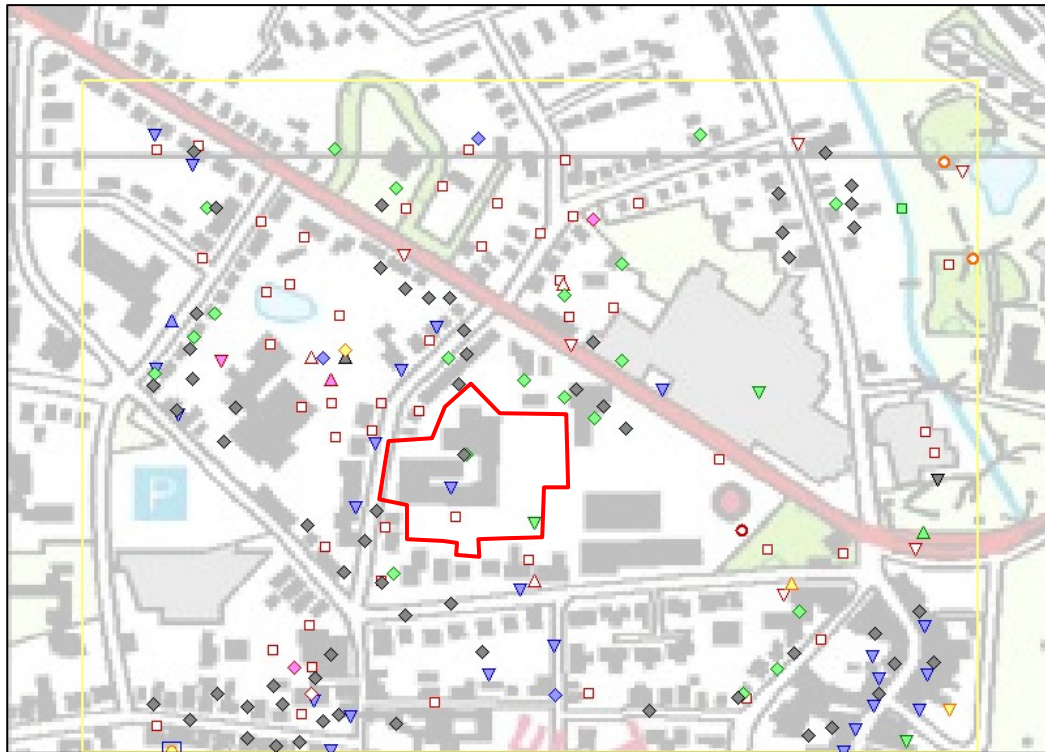
Deelgebied 2. Zonnebrink

■ Houtduif	□ Gierzwaluw	▼ Zwarte Roodstaart	▼ Gekraagde Roodstaart
▼ Grauwe Vliegenvanger	▼ Kauw	▼ Huismus	▼ Kneu
▲ Appelvink	▲ Grootoorvleermuis		

□ Ligging plangebied

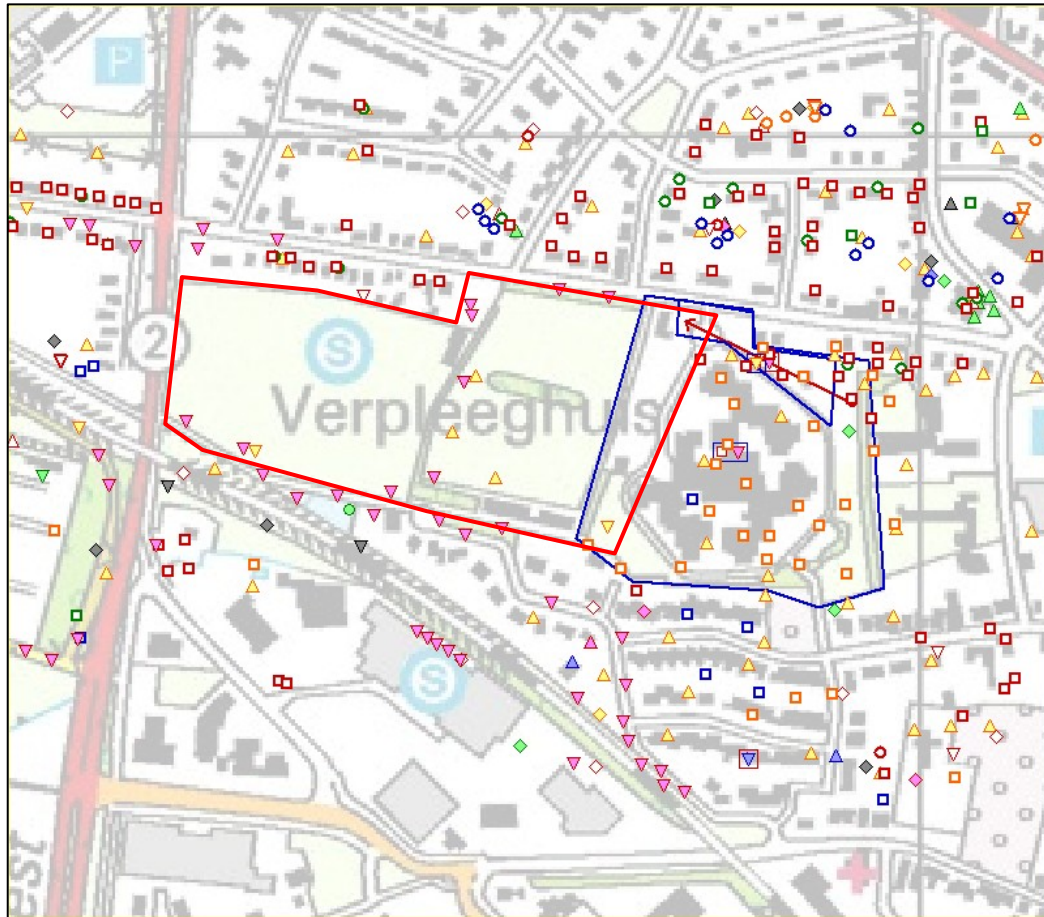
Deelgebied 3. Prins Hendrikstraat

○ Groene kikker complex	■ Berrmpje	□ Houtduif	▽ Zomertortel
▽ Koekoek	▽ Gierzwaluw	▽ Zwarte Roodstaart	▽ Gekraagde Roodstaart
▽ Zanglijster	△ Grote Lijster	△ Spotvogel	△ Braamsluiper
△ Grasmus	▲ Fitis	△ Grauwe Vliegenvanger	◇ Bonte Vliegenvanger
◇ Glanskop	◇ Boomklever	◇ Kauw	◇ Huismus
◇ Kneu	○ Appelvink	○ Boomkruiper	

 Ligging plangebied

Deelgebied 4. WVC-terrein

● Groene kikker complex	□ Huisspitsmuis	▽ Dwergvleermuis	▽ Laatlieger
▽ Boomvalk	▽ Bosrietzanger	▽ Grasmus	▽ Bonte Vliegenvanger
▲ Wilde Eend	▲ Houtduif	▲ Zomertortel	▲ Gierzwaluw
▲ Grote Bonte Specht	▲ Zwarte Roodstaart	◆ Gekraagde Roodstaart	◆ Zanglijster
◆ Grote Lijster	◆ Spotvogel	◆ Braamsluiper	◆ Fitis
● Grauwe Vliegenvanger	● Glanskop	● Boomkruiper	● Kauw
■ Huismus	■ Ringmus	■ Kneu	■ Appelwink
▽ Geelgors	▽ Boomklever		

Ligging plangebied

Bijlage 2 Impressie plangebied

Deelgebied 1. Boterstraat

Deelgebied 2. Zonnebrink

Deelgebied 3. Prins Hendrikstraat

Deelgebied 4. WVC-terrein

Bijlage 3 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: "Uitgebreide" toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrictlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrictlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

